

Paul Christian Henrici

De Stvdio Homerico Provsio ...

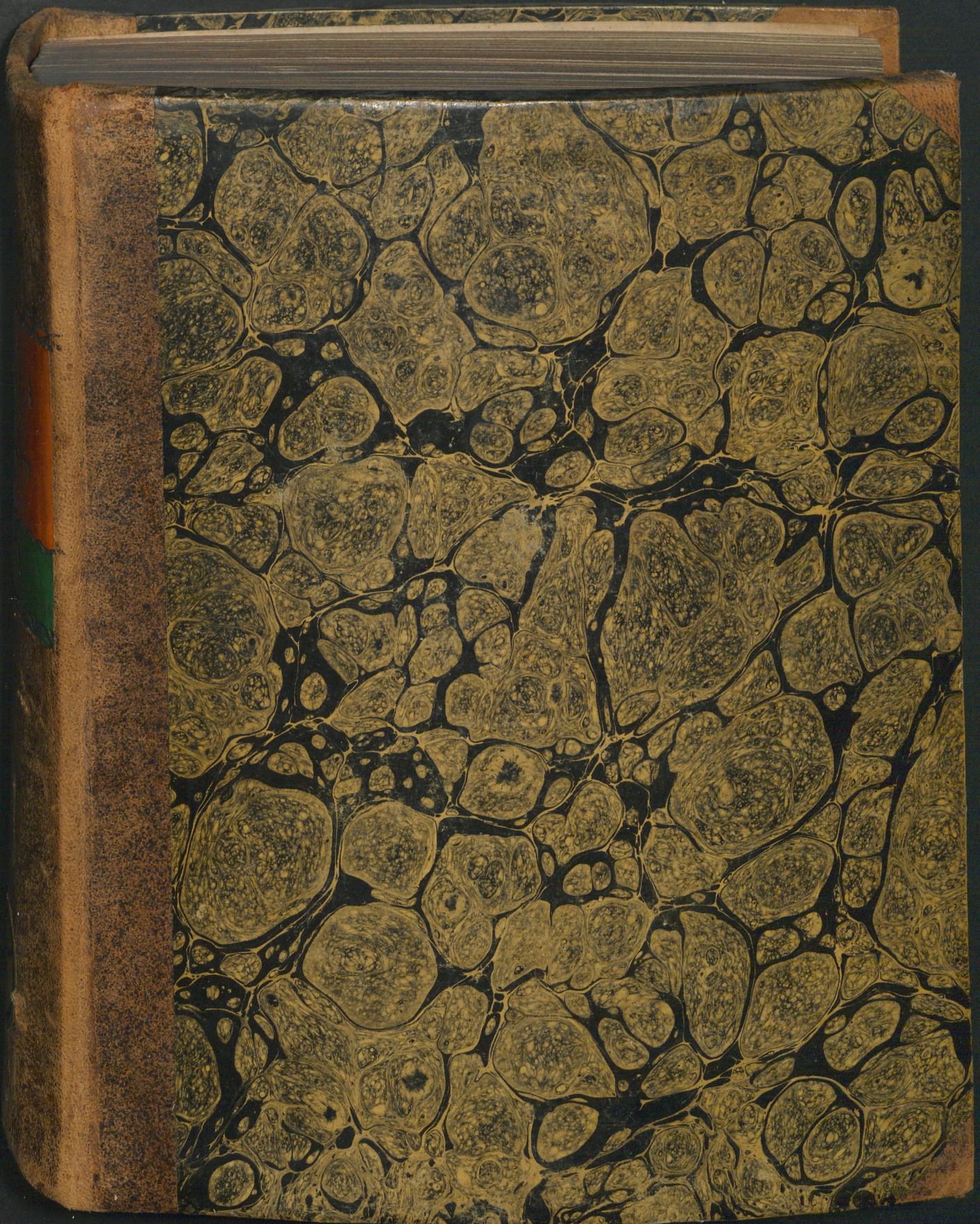
[Prima] : A. D. XXX. Martii Ab Hora X.

Altona: Ex Officina Bvrmasteriana, MDCCLXXXVII.

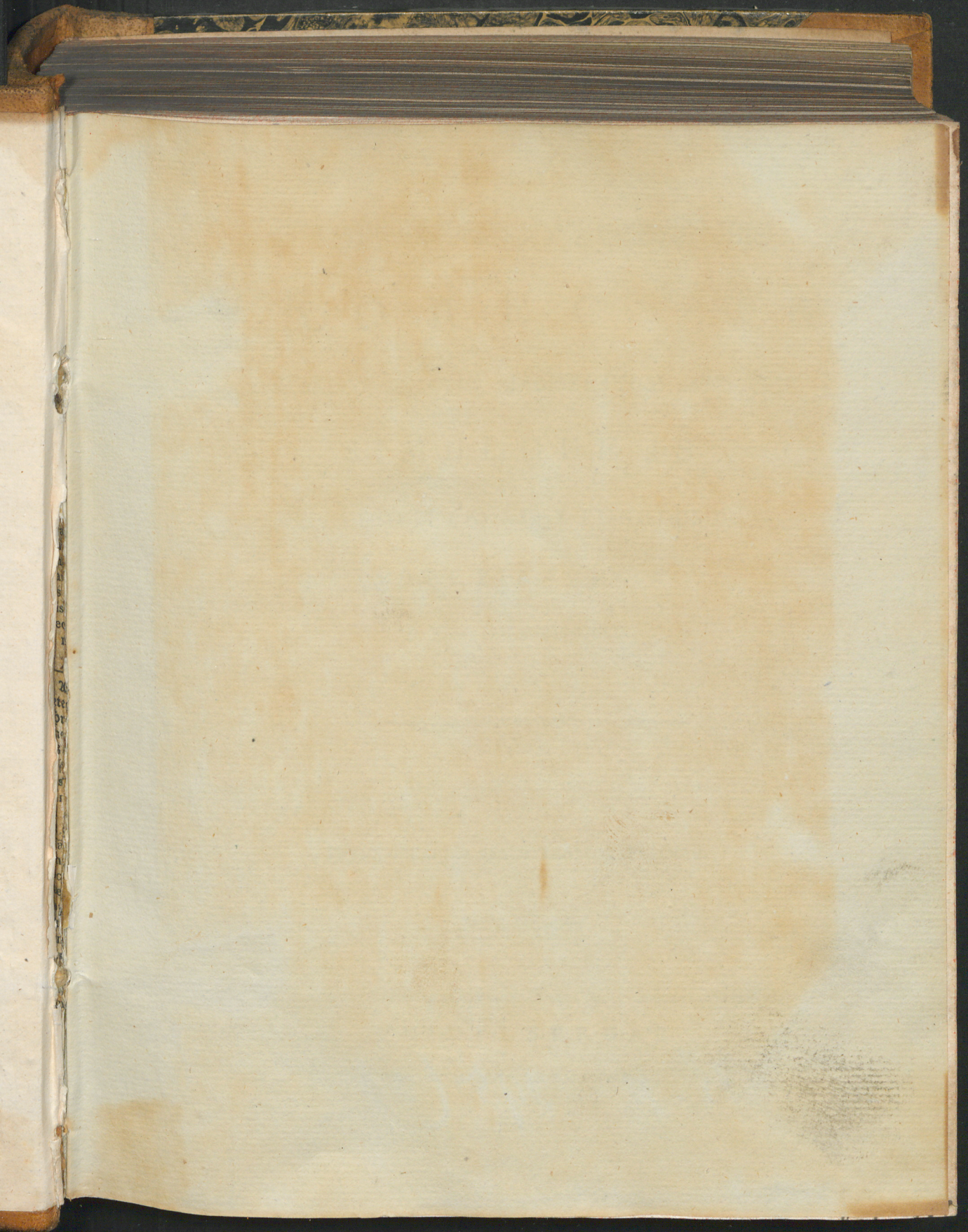
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1701038390>

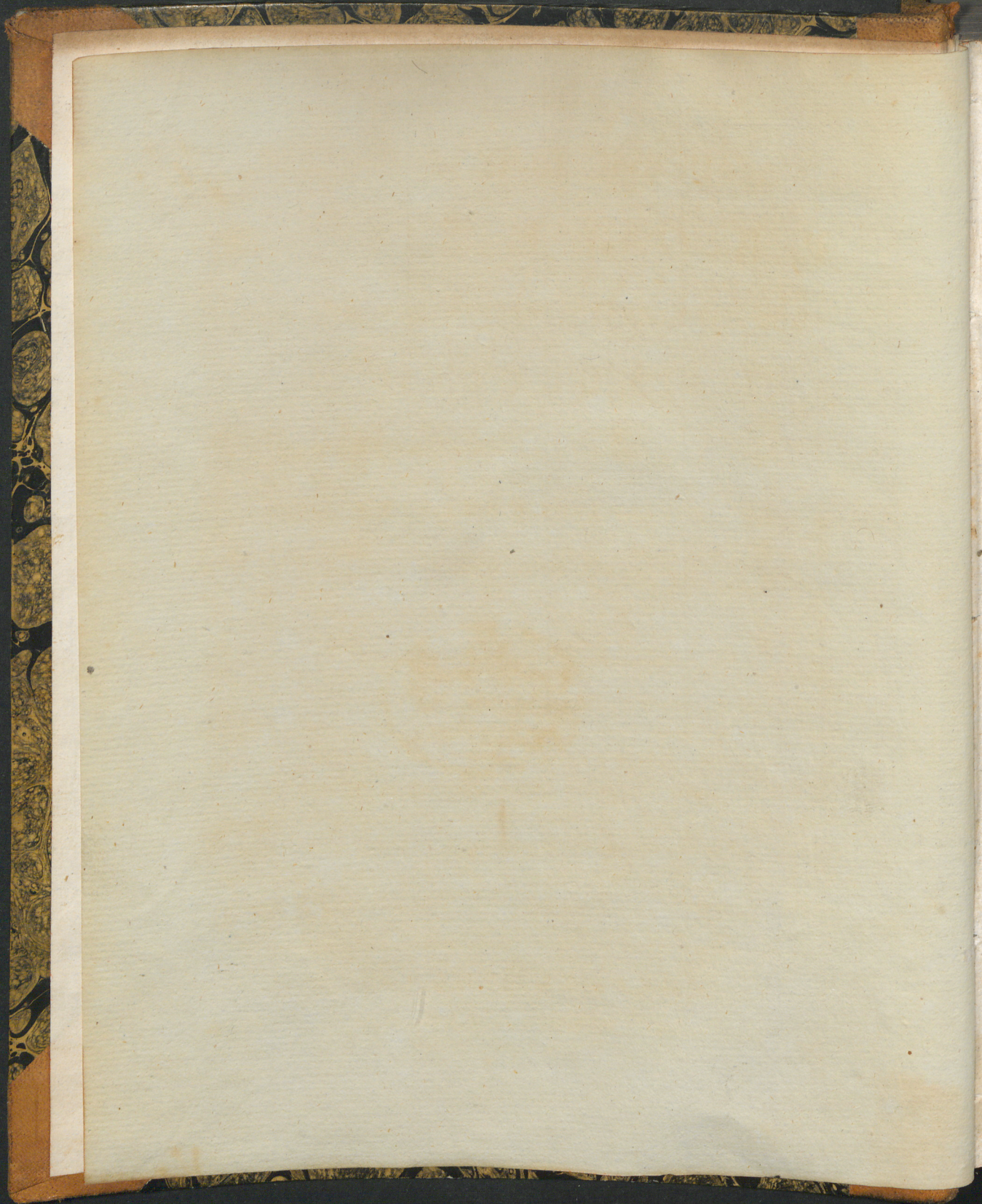
Band (Druck) Freier Zugang

Kp - 395 (3)
K.p - 395 (3.)

DE
STVDIO HOMERICO

PROLVSIO

prima.

QVA

VLTIMAS ORATIONES

QVORVNDAM

CHRISTIANEI ACADEMICI

CIVIVM

A. D. XXX MARTII AB HORA X.

RECITANDAS

INDICIT

PAVLLVS CHRISTIANVS HENRICI

REGIS A CONSILII IVSTITIAE

ELOQ. ET POES. P. P. GYMNASII H. T. DIRECTOR.

ALTONAE

EX OFFICINA BVRMESTERIANA

MDCCCLXXXVII.

Quam ipse quondam in legendis poëtis Graecis viam iuuenis tenueram, vt ab Anacreonte ad Homeri Iliadem progrederer, eiusdem ineundae iuuenibus nostris auctor fui, et per anni superioris cursum progressionem, quam facerent; non sine iucunda veteris memoriae repetitione animaduerti. Etenim ad Iliadem legendam me tum duxerat opportunitas quaedam temporis, quo ea agerentur, quae ad incendendum eius studium aliquam vim haberent. Humanioribus litteris operam dabam in Gymnasio acad. Gedanensium, quo tempore vrbs Russorum, qui Stanislaum regem sibi tradi postulabant, obsidione cincta erat, et cessabant per aliquot hebdomadas scholae publicae in Athenaeo, quod propugnaculorum ad partem hostibus proximam situm, a globis molibusque igniuomis non fatis tutum videretur. Itaque cum suo sibi studio commilitones auctorem priuatim tractandum deligerent, mihi, qui Anacreontem legissem, ad Iliadem pergere cum quibusdam aliis libuit, in qua obsessae vrbs, praeliorumque prope urbem imaginem cerneremus. Scamandrum et Simoëntem referre

nobis Vistula et Motlaua videbantur. Montes et colles Gedano vicinos conferebamus cum Troianis. Ducum characteres et consilia, copiarum concursationes, cet. in contentionem comparisonemque nostram omnia trahebantur. Iuuenilis ingenii lusus erat; sed hic tamen lusus proderat studio Homérico, illudque aliquanto intentius efficiebat.

Tradidi ante triginta amplius annos, cum Anacreontis carmina primum hic legissemus, scripta prolusione, nonnulla, quae per illas commentationes adnotaueram. Eodem nunc instituto utar, et iuuenibus nostris, his enim haec scribimus, continua serie repetam, quae passim, uti se dederat inter legendum occasio, me commemorare memini. Absoluius adhuc libros vndecim, in reliquis pari diligentia perrecturi, quam, ut equidem spero, hoc commentariolo nonnihil etiam adiuuerim.

HOMERVM, poëtarum, quorum integra ad nos monumenta peruenerunt, longe antiquissimum; carmina sua recitasse ipsum, ac postea fuisse, qui ea, per rhapsodias in partes quasdam tributa, memoriter canerent, et rhapsodi nominarentur, cum commemorabamus, euoluimus Aelianum in var. histor. XIII, 14, illas ex Iliade et Odyssæa rhapsodias nominatim laudantem, easque incredibili studio tantaque cum voluptate auditas fuisse accepimus, ut non aliud acroama vel inter mensas iucundius veteres Graeci nossent. Memineramus tum, nostro quondam coetu exiisse, qui ex Klopstockii diuino carmine loca quaedam exstantiora cupide, nec sine pio dulcique pectoris motu audientibus recitaret.

Quae audita tantopere placuerant, carmina post in litteras relata et criticorum castigata curis, maiorem etiam amplioremque plausum lecta tulerunt. HOMERVM suum legebat et ediscebat

edifcebat Graecia vniuersa. Ab eo litterarum studia incipiebant pueri ad virtutem informandi. In Xenophontis Symposio III, 5. Niceratum legimus, vt aliquando vir bonus euaderet, patris iussu Homerum edidicisse totum. Contendimus cum illo loco, Aeliani XIII, 38. de Alcibiade narratiunculam. Qui cum aliquando ludum litterarium ingressus Iliados rhapsodiam petiisset, ludimagistro sibi quidquam Homeri adesse neganti pugnum inflixit: neque enim fieri posse, quin eiusmodi imperitus praeceptor similes sui pueros efficeret.

Nec minus studiose a Romanis, ex quo litteris Graecis erudiri coepissent, versabatur Homerus. *Romae*, inquit ille vetus amicus noster,

*Nutriri mihi contigit, atque doceri,
Iratu Grauis quantum nocuisset Achilles.*

Eodem iudice et existimatore, non tantum

*Res gestae regumque ducumque et tristia bella,
Quo scribi possent numero, monstrauit Homerus;*

verum etiam is est,

*Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid vtile, quid non,
Plinius, ac melius Chrysippo et Crantore dicat.*

Videbatur sane Homerus omnium optime tum praeceptis amicis sententiisque ab ipsa hominum natura repetitis formare pectus, tum, quod plerumque potentius est, exemplorum notatione inferere animis deorum cultum, amorem patriae, fortitudinem bellicam, officia, quae parentibus, quae liberis, quae hospitibus, quae amicis, quae coniugibus deberentur. Pro-

A 3 pterea

VI

pterea etiam Iurisconfulti veteres eius auctoritate utebantur, et Iustinianus in praefatione Digestorum eum patrem omnis virtutis adpellauit.

Iam, vt a diis incipiamus, illos, quales vulgo putabantur, tales inducit, forma et affectibus hominum similes: vnum Iouem tradit omnium supremum, deorum hominumque patrem, cui tanquam consiliarii adsint reliqui. Non otiosos facit spectatores in intermundiis, sed variis muneribus praefectos rerum humanarum curatores. Itaque hominum preces audiunt, vota, libationes, sacrificia animaduertunt, vixque vllum Iliados librum reperias, vbi non deorum dearumue ministeria, quantae ipsis res hominum curae sint, declarent. Quorum blandissimum mihi semper visum est, quod Diomedis praestat Minerua V, 127, dum, quo minus alucinetur, oculorum ipsi caliginem aufert. Hinc summi duces pugnam inituri precibus sibi aduocandum numen existimant, et qui illud pietatis officium intermisissent, suis viribus confisi, temeritatis suae poenas luunt. Iustis precibus fauent dii, iniqua et nimia postulantes, cuiusmodi fudit Theano VI, 305, collat. 277, vbi moderatius optare iusserat Hector, abnuunt. Cumque deorum alii ab Achiuis, alii a Troianorum partibus starent: accidit, vt vtraque pars eorum ope et consiliis adiuuaretur. Cuius rei, praeter alios, insigne exemplum est Diomedes in illa expeditione nocturna X, 507, quem iubet Minerua precibus paullo ante inuocata, reditum maturare, ne forte Troianos e somno excitet deus alius; et commodum discesserat, cum ab Apolline expergesunt Thraces. Qui diis obtemperauerit, hunc rursus a diis audiri dixit Poëta I, 218. Achillis ore: qui, si pro diis deum dixisset, apud Homerum legeretur dictum Ioh. IX, 31. Et sunt bene multa, quae cum scriptoribus sacris conueniant. Ad

Ad patriae amorem non vno loco excitat, sed imprimis illo XII, 242, quo pugnam pro patria praestantissimum augurium dicit Hector. Cumque fortitudinem bellicam passim laudet, et in ipsa nobili Aiakis fuga XI, 543 pingat: prudentiam tamen in bello ipsi fortitudini praeferendam docet celebri voto, quo non sibi Diomedis, sed Nestoris decem similes optat rex regum Agamemnon II, 372, collat. IV, 288. Huius prudentiae species est, quae dissimulet casum aduersum, ne metu frangantur militum animi. IV, 184.

Liberorum in parentes gratum animum commendat, cum Simoisio iuueni obstitisse refert interitum, quo minus parentibus nutricia redderet, IV, 478. Huiusmodi exemplis factisque exerceri praeterea iuuentus possit, ut, quod dialectici praecipiant, in concretis peruidere abstracta discat.

Vxoris aduersus maritum amorem ut facta docet Theano V, 70, quae Antenoris sui filium nothum, viro gratificatura, vna cum liberis suis educasset: ita perfidiam grauiter castigat Helena facti sui poenitens, seque vltro criminis inculans III, 173, 242. Feminae, etiam principes, non otiantur inertes, sed operosae Mineruae studio deditae, vel famulis pensa distribuunt, vel texendae telae, acue pingendae artificio ingenii demonstrant sollertiam, III, 125, IV, 491.

Mariti et patris amorem coniungit in celebrato illo Hectoris non redituri habitu, libro VI extremo: qua scena, nulla ad meum sensum dulcior, ad humanitatem magis efficax spectari potest. Iam Axyli quem non moueat obuia humanitas? qui, omnes liberali comitate excepturus, aedes habitaret ad viam fitas VI, 15. Pater, cum e sinu suo filium dimittit, num salubriori eum consilio monere potest, quam, quo Glau-
cum

VIII

cum Hippolochus VI, 208, quo eodem Achillem Peleus XI, 783 dimisit?

Αιεν αριστευειν, και υπειροχον εμμεναι αλλων.

Nobile illud doctrinae christianae praeceptum, condonandam esse iniuriam, si quem admittae culpae poeniteat, quam ingenioso commento exornat Poëta IX, 498, dum preces personas facit Iouis filias, iniuriam veluti Aten deam inducit, neglectas Preces, mutatis insequendi vicibus, vindicaturam.

Denique vnus regis a Ioue constituti imperio quantum tribuendum sit, Nestoris et Vlyssis voce docet I, 279, II, 204: illius etiam, in consiliis aliorum audiendis quid summum imperantem deceat IX, 100. Et hunc ipsum format, non solum cum regem bonum passim vocat populorum pastorem, sed maxime cum eum in Agamemnone, vno versiculo III, 179, pingit, quem mirifice probasse Alexander M. perhibetur, *Αμφοτερον βασιλευς τ αγαθος κρατερος δαιχητης.*

Quem hactenus virtutis officiorumque magistrum celebravimus, hic artibus ceteris quid praestiterit, videamus. Homerum nuper in Topicis Ciceronianis legimus, propter excellentiam commune poëtarum nomen effecisse apud Graecos suum. Quid mirum, si eum in fingendi artificio, in temperandis operum coloribus, in dictionis pulchritudine simplici imitati sunt Poëtae? Sed oratores quoque eius in inveniendis disponendoque sollertiam aemulabantur. Nestorem legimus IV, 297, aciem instruxisse ita, vt fortissimos milites in principio et fine, ignavos in media acie collocaret. Hinc illa, quae in collocandis argumentis commendatur, Homerica dispositio. Elocutionis etiam varias formas ab Homero rhetores ducebant;

et

et eam, quam stili breuitatem dicunt; in Menelao animaduertimus, quem succincte concionantem laudat Antenor III, 213: vt in rege Spartano iam tum Laconismum gentis illius proprium deprehendamus. Ex Homero arcessere tria illa dicendi genera queat, qui magnificum in Vlysse, tenue in Menelao, mediocre in Nestore animaduernerit. Insignis rei que ac temporum mirifice accommodatae et prope iam perfectae specimen eloquentiae vidimus libro IX in tribus ad Achillem legatis, qui ipso ordine, quo semet excipiunt dicturi, argumentis vim addunt, dum ad mouendum Achillis animum, veluti dispersitis partibus, accedunt. In orationibus ducum ad excitandam militum virtutem eminere videntur duae Hectoris, tum illa paullo longior, in qua etiam equos suos cohortatur, VIII, 137, tum breuior XI, 286. Ad seditionem, conflandamque Agamemnoni inuidiam spectat Therfitis sermo II, 225; sed dicendi artificio excellit. Eloquentiae in tacendo simulque prudentiae specimen edit Diomedes IV, 401: neque enim fortius refelli potuit Agamemnonis exprobratio, qui cum virtute patrem non aequare, sed facundia etiam superare, dixerat.

Praetermitto Philosophos, tametsi Xenophanes ex Homeri versiculo VII, 99, sua rerum principia, aquam et terram duxisse visus est. Sed artifices, et in his Phidiam, praetermittere non possum: quem, cum Iouis simulacrum sculpturo non satisfaceret species, quam ipse mente concepisset, scholam rhetoris intrasse narrant Homerum explicantis, et eo ipso tempore in declaranda Iouis plena maiestatis imagine, quam Poëta I, 528 effinxit, versantis, tantopere commotum animo incensumque exiisse, vt absolutissimum artis opus poneret. Similia ex descriptionibus Homeri aliis perficiendae artis adiumenta habuisse

B tradunt

tradunt Euphranorem, pingendi artificem. In illis mihi excellere semper visa est libri VI, ea, qua Hectoris Andromachae suae supremum vale dicentis vultum mentemque picta tabella suspendit. Hanc vtinam Chodouickius inspiciat, caeloque illam suo expressam sistat, quo Calefii vultum animumque in Lauateri de Physiognomonia fragmentis sculptum admiramur.

Cum vnus omnium maxime celebraretur Homerus, et summa esset eius apud omnes auctoritas secutum est illud, vt de ipsius ortu et patria nobilissimae inter se ciuitates contenderent, vt *Colophonii ciuem esse dicerunt suum, Chii suum vindicarent, Salaminii repeterent, Smyrnaei vero suum esse confirmarent*. Hinc celebrati versiculi, quos alii aliter, Leo Allatius in libro singulari de patria Homeri ita legit,

Ἐπτα πόλεις διερίζουσιν περὶ ῥίζαν Ὀμηρος.

Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφών, Σαλαμῖν, Χίος, Ἄργος, Ἀθήναι.

Quid? quod honores, qui nulli poëtae, nec scriptori alii, quantum equidem scio, tributi sunt, Homero praestitos legimus: non statuas tantum positas, sed ludos factos, delubra cum sacrificiis tanquam deo consecrata. Argis etiam ad festas dapes vna cum Apolline precibus inuitatum tradunt. Qui honores tametsi eximii sunt, haud tamen scio, an maiores dicam, quoniam ad posteritatis memoriam perenniores fuerunt, quos in eum contulere scriptorum omnis aetatis testimonia. De antiquis, compluribus illis ac grauissimis, vnicum repetam ex Anthologia, quod ad Apollinem refertur.

Ἡεῖδον μὲν ἐγὼν, ἐχαράσσει δὲ Θεῖος Ὀμηρος.

Scita dictum narratiuncula exposuit, qui de Homero in Arte poët. ipse dulcissime cecinit, BOILAEVS.

Quand

Quand la dernière fois, dans le sacré Vallon,
La Troupe des neuf Soeurs, par l'ordre d'Apollon,

Lût l'Iliade et l'Odyssee:

Chacune à les louer se montrant empressée,

Apprenez, un secret qu'ignore l'Univers,

Leur dit alors le Dieu des Vers:

Jadis avec Homere, aux rives du Permesse,

Dans ce bois de Lauriers, où seul il me suivoit,

Je les fis toutes deux, plein d'une douce ivresse.

Je chantois; Homere écrivoit.

Excitare etiam studium Homeri debet illud, quod passim eum vocant in partem, nonnunquam nutu significant, vtriusque linguae auctores. Cuius rei nos exempla vidimus in Xenophontis Socraticis, in Cyropaedia; in Cicerone et Horatio etiam plura. Quae loca minus intelligi, certe minus sentiri necesse est a lectore, qui Homerum ignoret. Aeneida maiore cum voluptate lecturus est, qui in Archetypo versatus ad ductum inde exemplar accedit. Quare, lecto ante Homero, MARONEM versandum, saltem ipsi iungendum censent, qui de auctorum lectione praecipiant.

Tot illi tantique fructus animo obuersabantur duumviris rei litterariae constituendae, qui post renatas litteras, Homerum iuventuti litteratae in manus tradidere, PHILIPPO MEE-LANCHTHONI et IOACHIMO CAMERARIO. Quorum ille decumbens et iam morti proximus negasse fertur, se post sacrum codicem librum nosse Homero meliorem: et in Encomio eloquentiae quod declamationum T. I. legitur, *mibi quidem,*

dem, inquit, omnium, quae hominum ingenia peperere, nullum prudentius Homericum scriptum videtur. Eodem tempore Camerarius Homerum sine versione cum scholiis Graecis edidit, eiusque interpretandi rationem monstravit. Itaque tum Vitembergae et Lipsiae, tum in aliis Academiis viguit studium Homericum. Tubingae, ut studiosos omnes caperet auditorium Mart. Crusii Poëtam interpretantis, altero tanto maius effici, perfodiendo contigui cubiculi pariete, oportuit: quod inde nominatum est auditorium Homericum. Addidit, qui illud ineunte hoc saeculo in Bibliotheca Gr. commemoravit, IO. ALBERT. FABICIUS, *Verum haec olim fuere. Nunc recondita Maeonius senet quiete.*

Nimirum relanguerat paullatim nobilissimum studium. Huius languoris in Gymnasiis quidem, causam, praeter alias, peruersam rationem reperi, qua magistri in legendo Homero vterentur. Seruat bibliotheca Christianei *Miscellanea historica de Academiis, Gymnasiis, scholis* septem spissis voluminibus Richeyi quondam studio collecta, quae recitationum indices, programmata, cet. continent. In illis ergo scriptionibus passim reperi, quae suspicionem confirmarent, magistros non vim et genium Homerici carminis, non amabilem illam simplicitatem, non naturalem in narrando, fingendo, eloquendo pulchritudinem spectasse; sed continuasse iuvenes in misera vocum analysi, in dialectorum formis, in verbosa antiquorum rituum enarratione. Accedebat aliud malum, quod sensum diuini carminis pulchrique intellectum impediret, vulgaris versio Lat. ad latus posita: quae sane eiusmodi est, ut in Homeros transferas, mutatis quibusdam vocibus, lusum MENAGII in Horatios, Latinum alterum, alterum Gallicum, male impariterque iunctos,

*Il faudroit, soit dit entre nous,
A deux Divinités porter ces deux Homeres:
Le Grec droit à Venus, au temple de Cytheres,
Et le Latîn à son Epoux.*

Ea de caussa abiiciunt versionem illam, qui iuventuti consulunt, editores Homeri; quam nuper etiam FRID. AVG. WOLFIUS, veluti Polyphemo similem, *monstrum horrendum, et informe, cui lumen ademptum*, vocavit. Mihi ad impudentissimos calumniatores referendus, et Kalumniae nota inurendus videtur, qui antiquum auctorem praestantem et classicum male vertendo in contentum adducit apud eos, qui a versione pendere coguntur, ipsumque per se nosse non possunt. Haec calumnia, apud Francogallos maxime, Homero nocuit, dum Perraltus et Perralti similes, hoc est, Graecae linguae ignari, qualem vulgaris versio Homerum tradebat, talem esse putabant.

In altercatione Achillis et Agamemnonis, I, 149, 225, indigna Heroibus plebis conuicia ingessisse Poëtam clamitant, qui in versione Lat. ad verbum haerent, nec sensum capiunt meliori versione reddendum: qui nesciunt, nominibus animalium ab antiquis non contumeliam, sed naturae indolem significari. Quod etiam ad comparationes alias valet recte intelligendas. Imperiosam Iunonem cum inuicta se manu repressurum minatur Iupiter I, 567, non illico cogitare manum debebant, quae pugnium et alapas infligat, sed potentiam, qua superba et ferociens coërceatur. Non Homero, sed oscitanti interpreti exprobandus erat vomitus, qui Francogallo nauseam mouit in Achille puerulo IX, 487. Bibentis inter singultus infantis picturam naturalem, neque aetatulae illi, neque carmini indecoram tuetur RICCI melior versio.

XIV

Saepe mihi madidam fecisti in pectore vestem:

Emanante labris vino infantilibus annis.

In epithetis θεῖον illud concoqui non possunt rebus, personis, locis, quae nihil quidquam diuini praeferant, additum: sed Graeca consuetudo nihil aliud vult, quam nobile, et in suo genere magnum, amplum.

Puerum me legere memini in personati Menantis poëtice vernacula, quae tum iuuenili studio commendabatur, non posse petulantius noceri Homero, quam si quis enim in vernaculam conuerteret. Notari putabam aliquem misellum versificatorem. Scilicet Menantes meus Poëtam, non nisi ex vulgari versione Lat. nouerat. Enimuero tantum abest, vt Homero nocuerint, qui eum in linguas, quae hodie vsu vigent, conuerterent, vt ex eo tempore vernaculum legant et admirentur etiam, qui Graecum legere nequeunt, et nonnulli interpretatione ipsa incitati cupidius ad linguae Graecae studium, ex ipso fonte hausturi, incumbant. Primam hic lauream Francogalli nectunt DACE-RIAE suae, lepideque ad eius laudem inflexit nescio quis Iliados principium.

Ιλιάς ἢ δ' Ἀννης Δακρυίδος· ἡ μάλα δῆτοι

Νυν Πηληϊάδεω μῆνιν αἰεὶσε Θεά.

Ampliozem ex simili labore laudem apud Britannos consecutus est, qui illustrium virorum aemulantium inter se studiis impulsus fuerat, POPIVS. Ingenti plausu exceptum fuisse Homerum Anglice canentem, et tum auctori, tum Sosis aera meruisse, nemo nescit. Dudum in illa beata Infula vigebat Homerus, etiam inter viros principes: in quibus BVCKINGHAMVS dux ei tribuit, quo vix maius possit, semel lectum praestare

stare illud, vt nolis libros amplius alios legere, continenter ver-
fatum etiam hoc, vt non aliis tibi opus esse existimes. Sed non
inuiti legent nostri, qui Anglice sciunt, verficulos ipsos.

*Read Homer once, and you can read no more;
But all Books ^{for} ~~esse~~ ^{are} appear so mean, so poor,
Verse will seem Prose: but still persist to read,
And Homer will be all the Books you need.*

Habemus tandem Germani, praeter alias, quae paullo ante,
intra decem vel duodecim annos prodierant, praestantissimas
versiones duas, quae Holsatiae nostrae debentur, Iliados STOL-
BERGIANAM, Odyssae VOSSIANAM. Venit in partem
huius laudis Altona nostra, quae iam pridem ediderat priorum
aliquot Iliadum versiones binas, vtramque elegantis ingenii
fructum. Quod ipsum impellere debeat Christianei nostri alu-
mnos ad Homerum studiosius legendum, quo tum patria, tum
vrbs ex illius laudis possessione veriorem etiam vberioreque
gloriam consequatur. Eiusmodi versione poetica, quae, quan-
tum concedit linguae genius, vim ac spiritum Homericum carmi-
nis reddat, quantopere adiuuari possit iuuentus, non vno experi-
mento animaduerti.

Sed Homeri Sirenibus, quas suauiter in prooemio EV-
STATHIVS commemorat, qui perfrui plenius volet, tota mente
ac cogitatione priscae simplicitatis imaginem concipiat, et se con-
ferat in illa tempora, cum pugnavit Achilles, et Homerus ceci-
nit, vt cum Horatio etiam optet, *Hos utinam inter Heroas na-
tum Tellus me prima tulisset!* Tum vero mihi iustus erit Homeri
lector, et dignus, qui ex limpidissimo fonte liberali haustu
bibat. Non hoc meminerant recentiores Zoili quidam, qui vim
omnem

XVI

omnem humanitatis sui saeculi consuetudine metirentur, praeterea ad carminis epici leges, quas diu post Homerum recentior aetas tulisset, Iliadem exigendam, ac non potius ex sua indole et constitutione spectandam putarent: itaque fieri non potuit, quin occurreret hic, illic, quod notandum et reprehendendum iniquis censoribus videretur.

Parum fortis visus est Achilles, suaeque principis personae immemor, qui, propter impositam sibi contumeliam, in grauissimo moerore lacrimas funderet, I, 357. Sed vindicauit in Achille humanae naturae indolem BOILAEVS (Art. poët. III, 106.)

Faime à lui voir verser des pleurs pour un affront.

A ces petits défauts marqués dans sa peinture

L'esprit avec plaisir reconnoit la nature.

Vt hic naturae simplici obtemperauit Heros: ita prisca moris, cuius s. codicis libri antiquiores in simili genere exempla praebent, simplicitatem seruat, qui coenam paraturus carnes ipse dissecat ignique imponit, IX, 209. Iactu faxorum, quae campus forte suggerebat, V, 302, VIII, 321, offenduntur iidem Homeromastiges. Nimirum nostrorum militum tela, glandes tormento mittendas, vel mala grenadenfia porrigere debuerat Homerus Heroibus suis.

Sunt, qui duces Homericos loquacitatis arguant, qui narrationes orationesque reprehendant paullo longiores. Enimuero haec ipsae tantum suauitatis habent, et senilem morem tam pulchre imitantur tum Nestoris VIII, 133, X, 669, tum Phoenicis IX, 523, dum vtrumque repraesentant laudatorem temporis acti se puero, vt neutram malimus breuiorem. Longum videri poterat

poterat Glauci aduersus Diomedem prodeuntis colloquium, VI, 120, nisi vtrique exercitui respirandi tempus, et pugnae cessationem quandam attulisset Hectoris in vrbe commoratio; lectoris quidem studium rerum personarumque varietate retinet, animum deinde iucundo exitu delectat. Ceterum ab intempestiua garrulitate et percontatione, vbi res vrgeat, quantopere abstineant milites, animaduertimus V, 516, cum Aeneam, praeter spem redeuntem sui mirantes, sed taciti, excipiunt.

Loquacior etiam visus est nonnullis Homerus ipse, qui, iudice Horatio, nil molitur inepte. Eum dicunt, quoties descriptionum ac similitudinum ornatu vtatur, vltra modum progredi. Sed adparatum armorum, quo Paridem, vt hoc vtat, non tam in pugnam instrui, quam exornari ad pompam credas, quis est, qui non eadem cum voluptate legat, qua lecturus sit in ludicro carmine belluli alicuius ac delicati cultum, formas spectatum prodituri? Capri agrestis, ex cuius deiecti cornibus arcum sibi fecerat Pandarus, caedendi etiam ratio et casus describitur IV, 105. At cernimus hoc ipso venatoris artem, et iam inde paululum commoti Menelao metuimus. Est vbi Similitudinem aliquanto amplius expingat, et quae ad vim comparandi ipsam superuacua videantur, addat, v. g. IV, 482, vbi cadit Simoisus excisae prope paludem populi instar: excisam deinceps et arefactam curruum fabricator ad conficiendas inde rotas incuruat. Mihi quidem tantopere placet haec narrandi simplicitas, vt abesse hic fabrum, abesse ipsius in tractando ligno sollertiam nolim.

Quid vero? nonne infra epici carminis dignitatem est scena illa I, 595, vbi Vulcanus inducitur pincerna claudus, diis risum excitans? At enim cum Poëta diis hominum et figuram, et affectus tribuat, et Vulcanus matrem reliquosque caelicolas Iouis comminatione videret conturbatos, vnde coena parum iucunda

XVIII

consequeretur, quidni ad hilaritatem eos reuocaret inferendo ridiculo? Solet nonnunquam ridiculum acri fortius ac melius rem decidere: neque hic optabili coenaturis successu caruit. Est huic scenae non dissimilis illa vapulantis Therisitae II, 265, qua Achiuos, spe reditus incisa moerentes, ad suauem risum traduxit Vlysses. Neque ab eadem abludit Mineruae in Venerem a Diomede vulneratam iocus V, 425, quo audito, subrisit ipse pater hominum et deorum.

Sed nihil ad delectationem aptius Epifodiis, tum maioribus, quae carmini exornando amplificandoque inferuiunt, cuiusmodi sunt, quae modo laudauimus; tum minoribus, quibus tanquam fabellis distinguuntur, quae similitudine sua fatietatem animo adferre possint, cuius generis occurrunt libro II in longa ducum et nauium enumeratione, veluti scholia, quibus seueritatem doctrinae exhilarare, et explicare frontem solent artium doctores.

Denique naturae ingenuae et antiqui moris simplicitatem habent Repetitiones Homericae. Non modo illas dico, quas in perpetuis ducum epithetis, tanquam patronymicis, animaduertimus, v. g. *ποδας ωκυς Αχιλλεως*, neque has, quibus constans quaedam rei adfectio exhibetur etiam tum, cum aliam locus ipse poscere videatur, v. g. *επεα πτεροεντα*, sed repetitiones potius dico eas, quibus legati vtuntur et nuntii, dum quae mandata erant, iisdem verbis referunt. Quae Somno Iupiter ad Agamemnonem perferenda mandat, II, 11, non ille tantum accurate reddit v. 28: sed hic denuo Somni dicta totidem verbis in ducum concilio v. 60 repetit. Non pauca sunt huius generis exempla, quorum nobis postremum fuit XI, 187, 202, illis similia, quae in s. codice Hebraeorum legimus. (obiter addimus illius Somni non absimile legi I. Reg. XXII, 21). Praeterea etiam gratae negligentiae speciem, et commutandae dictionis incuriam

incuriam haud infuauem habent passim in simili re versiculi vel integri, vel commutata forte vocula iterati. Vix lector attentus, et superiorum bene memor paginam in Homero legat, quin illius repetitionis exemplum vnum alterumue occurrat. Quod vt olim non iniucundum esse debuit ediscentibus et memoriter recitaturis: ita hodieque ad retinendas voces ac formulas percommo- dum videtur. Solebamus quondam iuuenes in sodalitate Gedanen- si, cuius ante memini, honesti inde neque ingrati lusus exem- plum ducere, dum quis nostrum plures versiculos, plura hemistichia repetita adnotaret, concertabamus.

Itane? interroget forte cum Horatio aliquis, Tu nihil in magno doctus reprehendis Homero? Ego vero responsum dabo, quod ipse reliquit scriptum.

Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus: Verum operi longo fas est obrepere somnum. Humanae naturae vicem dolere me dicam, si quando accidat, vt Homerus, summus ille quidem, sed homo tamen, lapsus videatur: sed vehementer excusatum velle, cuius in longissimo carmine, cum plura niteant, paucae maculae reperiantur.

Obsignabo prolusionem consulto, quod triumviri in hoc litterarum genere spectatissimi, veluti vna suffragatione, edixerunt.

Vos exemplaria Graeca

Nocturna versate manu, versate diurna.

*Be Homer's Works your study and delight,
Read them by day, and meditate by night.*

*Aimez, donc ses Ecrits, mais d'un amour sincere,
C'est auoir profité que de s'auoir s'y plaire.*

Faxit Deus immortalis, auctor omnis salutaris solidaeque cognitionis, vt Christiane nostro nunquam desint Iuuenes, qui tum ad ceteras, quae hic traduntur, litterarum partes constanti diligentia incumbant, tum Homericum fontem adire lubentes alacresque velint!

Vtriusque laudis nomine commendandi nobis sunt praestantissimi Iuue- nes, quorum nunc supremum vale dicendi officium indicimus.

Eo quidem anni superioris auctumno iam perfuncti sunt

GEORGIUS FRIDERICVS BAVR,
ALTONANVS,
LVDOLPH. HENRIC. EVSTACH A DOERING,
GVELPHERBYTANVS,

Regis a nobilibus aulicis.

Propter rationes domesticas priuatim, consentiente Collegio, discesserunt

CHRISTAN. HENRIC. SCHEEL,
OLDENBURGENSIS,
et

THOMAS CHRISTIAN. ANDRESEN,
SVLFELD-HOLSATVS.

In praesenti ad obeundum illud piae grataeque mentis munus publice prodibunt,

CAR. LVDOV. SIGISM. KOSSELA DE SOLNA,
ALTONANVS,

qui, stipendii Schroederiani alumnus, ex h. Testatoris lege, *De commodis, quae ex Gymnasio Altonano ad patriam nostram redundant*, Latine dicet.

SIEGFR. IOH. GEORG. BEHRENS,
HEYDA HOLSATIVS,

Artem sibi commodisque suis consulendi patrio sermone profecuturus.

IOHANN. CHRISTIAN. SPIES,
SVLFELD. HOLSATVS,

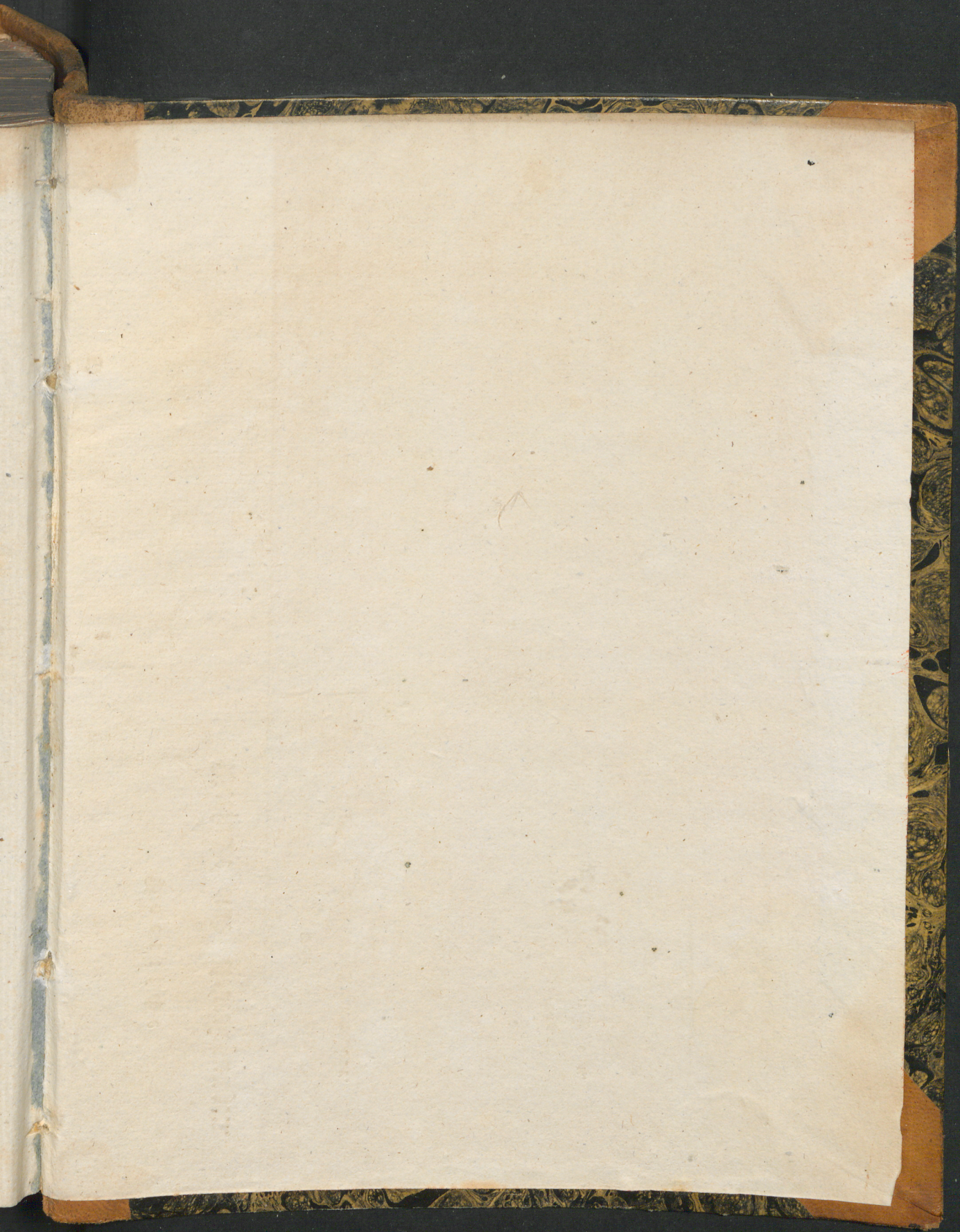
Facilitatem erga dissentientes in sacris praedicabit oratione vernacula.

IO. HENRICVS SCHROEDER,
WEVELSFLETH. HOLSATVS.

De animo grato, beneficiorumque memori orator vernaculus perorabit.

Concionem sollempnem vt exoptata nobis praesentia sua reddere splendidam velint, **PERILLVSTRIS ATQVE EXCELLENTISSIMVS CIVITATIS PRAESES SVMMVS, VENERANDI GYMNASIARCHAE, MAECENATES, PATRONI, FAVTORES LITTERARVM ET EXISTIMATORES** quam officiosissime et humanissime rogamus cunctos et obtestamur.

P. P. a. d. VIII Calendar. Aprilis c183cclxxxvii.

Ad patriae amore
 XII, 242, quo pugna
 dicit Hector. Cumque
 in ipsa nobili Aiacis fug
 bello ipsi fortitudini pr
 fibi Diomedis, sed N
 Agamemnon II, 372,
 cies est, quae dissimul
 militum animi. IV, 18

Liberorum in par
 Simoisio iuueni obstitit
 nutricia redderet, IV,
 erceri praeterea iuuentu
 in concretis peruidere

Vxoris aduersus
 V, 70, quae Antenora
 vna cum liberis suis e
 Helena facti sui poeni
 173, 242. Feminae,
 sed operosae Mineruae
 buunt, vel texendae
 demonstrant sollertiam

Mariti et patris
 ris non redituri abitu
 ad meum sensum dulc
 ctari potest. Iam Ax
 qui, omnes liberali
 viam fitas VI, 15.
 num salubriori eum co

loco excitat, sed inprimis illo
 ria praestantissimum augurium
 em bellicam passim laudet, et
 pingat: prudentiam tamen in
 docet celebri voto, quo non
 em similes optat rex regum
 , 288. Huius prudentiae spe
 duersum, ne metu frangantur

um animum commendat, cum
 teritum, quo minus parentibus
 usmodi exemplis factisque ex
 t, quod dialectici praecipunt,
 scat.

morem vt facto docet Theano
 a nothum, viro gratificatura,
 ita perfidiam grauitur castigat
 e vltro criminis incusans III,
 incipies, non otiantur inertes,
 litae, vel famulis pensa distri
 que pingendae artificio ingenii
 5, IV, 491.

niungit in celebrato illo Hecto
 extremo: qua scena, nulla
 humanitatem magis efficax spe
 non moueat obuia humanitas?
 cepturus, aedes habitaret ad
 am e sinu suo filium dimittit,
 ere potest, quam, quo Glau
 cum

